

سنان انتون

رمان «فهرس» عامدانه ساختاری به هم ریخته دارد، درست شبیه عراق در روزهای پس از حمله امریکا در مارس ۲۰۰۳. شخصیت اصلی رمان و راوی اول شخص آن، دکتر ثمیر البغدادی که در جوانی (سال ۱۹۹۳) و به همراه خانواده اش به امریکا مهاجرت کرده است، پریشان و نگران، دائماً در حال مرور خاطرات و شخم زدن گذشته هاست، و در عین حال، پیگیر اخبار زمان حال، درست مثل بسیاری از عراقی های مهاجرت کرده از عراق در دوران دیکتاتوری صدام. شخصیت دوم رمان، ودود عبدالکریم که کتاب بازی است قهار، ساکن به قول خودش «بغداد خسته» و نویسنده رمان عجیب غریبی به نام «فهرس»، زخم خورده و بی حفاظ، مشغول نبرد درونی با وضعیت بیرونی عراق قبل و بعد از حمله امریکاست، درست مثل خیل عظیم عراقی های مقیم و مهاجرت نکرده، و همه این ها، و ده ها نکته ریز و درشت دیگر، سبب شده اند که رمان «فهرس» زمانی شود با فرمی متفاوت. اما کاملاً سازگار با محتوا و همچنین، جذاب، خواندنی و پیر از حرف حساب.

رمان «فهرس» یک «رمان در رمان» است. با خواندن همان چند نخست کتاب و همراه با راوی داستان، دکتر البغدادی (که پس از ۱۰ سال اقامت در امریکا به بغداد بازگشته تا مترجم یک گروه مستند ساز امریکایی شود که دارند درباره پیامدهای سقوط صدام فیلم می سازند) متوجه می شویم که نویسنده ای گمنام در بغداد، در حال نوشتن زمانی است نامأنوس، با عنوان «فهرس» که موضوع آن «فنا و نیستی» است از زبان «به فنا رفتگان و نیست شدگان»، در واقع، راوی هر فصل از این رمان، چیزی است که پیش از این «وجود» داشته و اینک به «عدم» پیوسته است و محتوای هر فصل رمان، شرح دوران «حیات» و البته، اتفاقات حول و حوش لحظات «مَیات» آن چیز نابود شده عمدتاً به خاطر جنگ. بدین ترتیب، هر فصل از رمان «فهرس» نوشته آن نویسنده گمنام مقیم بغداد، از زبان یکی از این «نابودشدگان سخن گو»، است و عنوانی دارد با فرم کلی «از زبان ...» جالب است که عنوان هر یک از فصل های رمان «فهرس» نوشته سنان انطون که در حال معرفی آن هستیم نیز دقیقاً، همان عناوین رمان «فهرس» نوشته ودود عبدالکریم است، و آغازگر هر فصل (که برای متمایز شدن با بدنه اصلی داستان، با فونت ریزتری چاپ شده است)، بخش هایی از همان رمان که همان طور که گفتیم، از زبان جُمادات است و نباتات است و حیوانات و البته گاهی انسان ها، این راویان پرپهاوی خاموش، به ترتیب عبارتند از: پرنده، خلیفه هارون الرشید، الزّواء (که نسخه ای است خطی)، کاشان (که یک قالی دست باف است)، «درخت گُناَر، آلبوم اُتَمبَر)، ابوجنیه (که یک اسب اصیل عربی است)، دیوار، [ساز] عود، اسیر (که خواننده ای گمنام است و تنها صفحه گرامافون موجود در دنیا که صدای او را ماندگار کرده است، در یک روز بهاری سال ۲۰۰۳، طعمه حریق می شود)، جنین (که هرگز زاده نشد، ص ۱۶۶)، نوار (کاست)، دو قلو (که دختری است با استعدادی شگفت انگیز در خوانندگی)، چشم [یک مجسمه بزرگ]، تنور، ناتپوهای ای یک دوربین عکاسی قدیمی)، شبِعاد (که کاهنه پراخلاص نسیسا، ایزدبانوی سومری واله غله است، دو هزار لوح گلی با قدمتی حدود سه هزار ساله که در بین آن ها، سروده شبعاد برای نسیسا نیز وجود داشت، در آوریل ۲۰۰۳ و یک ماه پس از لشکرکشی امریکا به عراق، از موزه ملی بغداد دزدیده می شوند، و چه شباهت غریبی است میان این ماجرا و کم شدن «ماه الماس» که چند هفته پیش، در همین ستون معرفی اش کردیم)، «فهرس»، اوزانبوم ضعیف شده و زیباله گرد.

ناگفته نماند، به موازات این بخش های نقل شده از رمان «فهرس» نوشته ودود عبدالکریم که در اغلب موارد، فِراواقع گرایانه (سوررئالیستی) است، خود رمان «فهرس» نوشته سنان انطون یک خط داستانی پرپرگ واقع گرایانه (رئالیستی) دارد که عبارت است از روایت اول شخص دکتر نمیر البغدادی از زندگی شخصی اش. این روایت که البته غیرخطی و سرشار از رفت و برگشت های زمانی، مکانی است، تقریباً تمامی اتفاقات مهم دوران زندگی او را در بر می گیرد: دوران کودکی و ربغداد و پس از آن، هیجانات بلوغ، ایام مهاجرت به امریکا؛ خیانت پدر در سرزمین رؤیاها و سرطان مادر، دوران تحصیل در دو مقطع کارشناسی ارشد و دکتری، در رشته ادبیات عرب و در دانشگاه های تراز اول امریکا درست مشابه خود سنان انطون (و سپس، تدریس در ایالات متحده، رابطه عاطفی شکست خورده با ریکا که در ص ۹۰ رمان به شکلی مضحک تمام می شود، رابطه همچنان پابرجا با دختری سیاه پوست، با موهای کوتاه پرکلاغی و چشمان قهوه ای (ص ۱۲۴) به نام مریا که راوی به او می گوید: «اسمت به عربی معنی قشنگی داره، آینه ها»، و شرح جلسات روان درمانی و گفت وگوهای راوی با درمانگرش. مجموعه این رویداد های عینی، در کنار کلنجار رفتن های ذهنی راوی با خودش (به عنوان نمونه، در ص ۱۵ به روان درمانگرش می گوید: «من همیشه با خودم حرف می زخم، طوری که از حرف زدن خسته شدم.») و نیز، ارجاعات فراوان به آثار کلاسیک و معاصر ادبیات عرب او و به ویژه اشعار «ابونواس اهوازی» که موضوع رساله دکتری راوی است)، رمان «فهرس» را به زمانی خواندنی و پرکشش تبدیل کرده است که به طور حتم، از خواندن آن پشیمان نمی شوید. در این میان، تلاش های مترجم محترم، محمد حزایی زاده (که پیش از این، رمان «بازمانده» نوشته انعام کچه چی، نویسنده عراقی را با ترجمه او، در همین ستون معرفی کرده بودیم) در معرفی رمان های مدرن عربی به خوانندگان فارسی زبان و ارائه ترجمه هایی دقیق، زیبا و ادبی از آن ها، شایسته سیاسی صمیمانه است. اجازه دهید این جستار را با نقل دIALOG از ص ۱۸۱ رمان، از زبان یکی از دوستان قدیمی راوی، خطاب به او تمام کنیم: «تواز دسته آدم های آرمان گرایی، یه فیلسوف گفته اگه انسانی در بیست سالگی چپ نباشه، یعنی دل نداره، اگه تاسی سالگی چپ موند، یعنی عقل نداره.»

فهرس

نویسنده: سنان انطون

مترجم: محمد حزایی زاده

ناشر: ثالث

چاپ سوم، ۱۴۰۱

تعداد صفحه: ۳۱۸

قیمت: ۱۱۰ هزار تومان

حضرت آیت...

خانه ای، رهبر معظم

انقلاب اسلامی، صبح

امروز دوشنبه با حضور

در سی و پنجمین

نمایشگاه بین المللی کتاب تهران

به مدت سه ساعت از غرفه های مختلف

کتاب بازدید کردند.

رهبر معظم انقلاب در این بازدید ضمن گفت وگو با ناشران، نویسندگان و صاحبان غرفه های کتاب، از نزدیک در جریان تازه های نشر و وضعیت بازار کتاب و همچنین میزان استقبال از نمایشگاه قرار گرفتند.

حضرت آیت ... خانه ای پس از بازدید از نمایشگاه کتاب در مصاحبه ای، انگیزه خود از چنین بازدیدی را در درجه اول

میل شخصی و علاقه به کتاب برشمردند و افزودند: یکی دیگر از دلایل بازدید

از نمایشگاه کتاب، زمینه سازی برای ترویج کتاب و کتاب خوانی است.

ایشان گفتند: اعتقاد من این است که همه آحاد مردم در طبقات مختلف سنی و علمی نیازمند به کتاب هستند و هیچ چیزی نمی تواند جای کتاب را بگیرد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی با اشاره به تأثیر فضای مجازی بر موضوع کتاب خوانی، خاطرنشان کردند: نباید فضای مجازی جای کتاب خوانی را بگیرد و کتاب باید همواره در صورت خرید و در مجموعه اوقات مردم جای خاص خود را داشته باشد.

حضرت آیت... خانه ای با تأکید بر اینکه

مسئولان وزارت ارشاد و سازمان تبلیغات

اسلامی باید به کسانی که در کار نشر و تولید

کتاب فعال هستند کمک کنند، افزودند:

البته در این بخش کمک هایی می شود

و این روند باید ادامه یابد، اما کار مهم دیگر

این است که فعالان فضای مجازی، ترویج

کتاب و کتاب خوانی را از جمله وظایف خود

بیانات رهبر معظم انقلاب در بازدید از سی و پنجمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران

کتاب خواندنی با محوریت انقلاب اسلامی کم است

بدانند. ایشان تأکید کردند: فعالان فضای

مجازی کتاب های خوبی در زمینه های

مختلف علمی، ادبیات، تاریخ، هنر، مسائل

دینی و اعتقادی و در یک کلام «کتاب های

مفید» معرفی و ترویج کنند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی به چند نکته

قابل توجه در نمایشگاه کتاب امسال نیز

اشاره کردند.

حضرت آیت ... خانه ای گفتند: افزایش کارهای جدید، افزایش شمارگان کتاب ها و تجدید چاپ مکرر برخی کتاب ها از خبرهای خوب نمایشگاه امسال است. بخش پایانی سخنان رهبر معظم انقلاب یک توصیه مهم به مسئولان و دستگاه هایی بود که با نوجوانان و جوانان سروکار دارند.

حضرت آیت ... خانه ای بیان کردند: دستگاه هایی همچون وزارت ارشاد، سازمان تبلیغات و حوزه هنری باید در زمینه تولید کتاب مناسب برای نسل

جوان و «وزارت آموزش و پرورش» و «وزارت

علوم» نیز باید در زمینه ترویج کتاب خوانی

میان نوجوانان و جوانان بیش از پیش

تلاش کنند تا هم زمینه کتاب خوانی

فراهم شود و هم کتاب خوب در اختیار

آنان قرار گیرد. ایشان یکی از نیازهای جدی

برای نسل جوان را تولید کتاب در زمینه

شرح قضایا و حوادث گوناگون دانستند

و افزودند: در زمینه قضایی همچون

مشروطیت، دفاع مقدس، «انقلاب اسلامی»

و شخصیت برجسته و کم نظیری همچون

امام (ع) یاکتاب مناسب وجود ندارد و یا

کتاب «خواندنی» بسیار کم است که باید

در این موضوعات تولید کتاب مناسب برای

نسل جوان انجام گیرد.

منبع: khamenei.ir

تعامل ملت ها، اشتراک اندیشه ها

گزارشی از آغاز به کار پنجمین کنگره جهانی امام رضا(ع) با محوریت عدالت در معارف رضوی

محسوب می شود.
باین حال، حکم ثابت و قطعی، آن است که از دل اندیشه های جدا از دین، بی عدالتی خلق می شود و ملاک تشخیص مدعیان دروغین عدالت از مجریان واقعی آن به میزان دل بستگی جریان ها به دین و خداخواهی بستگی دارد.
تولیت آستان قدس رضوی به این نکته نیز اشاره کرد که حمایت تمام قد دولت های غربی از جنایات صهیونیست ها در ماه های اخیر، سند مبین و دلیل آشکار بر پوچ بودن ادعاهای غرب برای عدالت خواهی و آزادی طلبی است و این ها همان دولت های مستکبر و خودبرتربینی هستند که دیگر هیچ کس دل درگرو مکتب آن ها ندارد.
دروغس آزادی داشته باشد، درمی یابد که فقط با تأمل و اندیشیدن در چهارچوب امامت و ولایت می توان به درک درستی از عدالت رسید.

بنابر اعلام قبلی، پس از برگزاری ۲۰ نشست

تخصصی به میزبانی سازمان علمی

فرهنگی آستان قدس رضوی، عصر روز

سه شنبه (۲۵ اردیبهشت) آیین اختتامیه

این کنگره با سخنرانی رئیس جمهور برگزار

خواهد شد.

● عدالت بدون دین، ادعای واهی غرب

پس از قرائت پیام مراجع تقلید، آیات

عظام مکارم شیرازی، جعفر سبحانی

و عیدآ... جوادی آملی، نوبت به سخنرانی

تولیت آستان قدس رضوی رسید.

حجت الاسلام والمسلمین مروی با اشاره

به مصادیق متعددی از آیات قرآن کریم،

فرازهایی از نهج البلاغه و گفتارهایی

از امام رضا(ع)، تصریح کرد که عدل، یکی

از القاب خداست و همه جهان خلقت

که از فیض پروردگار نشئت گرفته است،

تصویری از القاب خداوند است. او

بیان کرد، مراتب مختلفی برای عدالت

وجود دارد و توسعه فردی انسان، روابط

انسان ها با یکدیگر و حکمرانی و مدیریت

جامعه، سه ساحت قدسی تحقق عدالت

● پایبندی به قوانین طبیعی مهم ترین ضرورت

شکل گیری عدالت هگمانی است

«این کنگره به دنبال معرفت گشایی

و ارزشیابی از حقیقت های جهان معاصر

نسبت به موضوع ظلم است و اهمیت

برگزاری آن در شرایط کنونی، به دلیل

حکمرانی ظالمانه مدعیان دروغین عدالت

است که امروزه شاهد تبعات بحران آفرین

آن هستیم.» دبیر کنگره جهانی امام رضا(ع)،

بایان این مطلب گفت: «امروزه امید به تحقق

عدالت در میان جهانیان در ضعیف ترین

جایگاه خود قرار دارد و شاهد گسترش

گفت وگویی بین ادیان در سریال ولایت

عشق محسوب می شد. حضور علمای

اهل سنت، نمایندگان جهان مسیحیت

و اسقف اعظم کلیسای ارتدوکس یونان

در جشنواره ای با محوریت بررسی اندیشه

تمدنی علی بن موسی الرضا(ع)، تداعی کننده

همان مجالسی بود که زمانی با حضور وجود

اقدس عالم آل محمد(ص) در دربار مأمون

عباسی برگزار می شد و اکنون، همان مسیر

تعامل بین ادیان در قالب کنگره جهانی امام

رضا(ع) داوم یافته بود.

حجت الاسلام والمسلمین، سعیدرضا

علمی، دبیر کنگره جهانی امام رضا(ع)،

در ابتدای این همایش در تشریح جزئیات

برگزاری این کنگره بیان کرد: به طور کلی،

ادوار چهارگانه کنگره در بازه زمانی سال های

۱۳۶۲ تا ۱۳۷۲ برگزار شد، اما بنا به تدبیر

تولیت وقت درباره ضرورت عمق بخشی

گسترش ملموس مطالعات درباره اندیشه

تمدنی امام رضا(ع)، برگزاری کنگره پنجم

۳۱ سال به تعویق افتاد.

به گفته او، در سه دهه گذشته بیش

از ۵۰ پیش نشست برای کنگره پنجم برگزار

شد که هفده پیش نشست در کشورهای

رویداد

مرتضی محمدپورا صبح روز

گذشته، حرم مطهر رضوی

بین مرزبان پنجمین کنگره

بین المللی امام رضا(ع)،

با هدف بررسی اندیشه تمدنی

علی بن موسی الرضا(ع) و با شعار «عدالت

برای همه، ظلم به هیچ کس» بود و با حضور

آیات عظام، سیداحمد علم الهدی، نماینده

ولی فقیه در آستان خراسان رضوی،

سیدجعفر سیدان، استاد حوزه و دانشگاه،

سیدهاشم حسینی بوشهری، رئیس جامعه

مدرسین حوزه علمیه قم، حجت الاسلام

احمد مروی، تولیت آستان قدس رضوی

و علامه سیدعلی فضل... عضو شورای

مرکزی انجمن علمای مصلحان لبنان،

محتوای نشست مشترک اعضای کنگره

پنجم با رهبر معظم انقلاب برای نخستین بار

منتشر شد.

● برگزاری ۵۰ پیش نشست برای کنگره پنجم

برای بینندگان رسانه ملی و کسانی

که همزمان تالار قدس حرم مطهر رضوی

بودند، پنجمین کنگره جهانی امام

رضا(ع)، شبیه ترین قاب با به سکانس های

آیت... علم الهدی:

حکمت فردوسی می تواند الگوی جوان ایرانی باشد

برای حکیم توس نسخه بود بلکه

می خواستند این مرد فرزانه را در مقابل

امام رضا(ع) مطرح کنند، درحالی

که فردوسی دلباخته اهل بیت(ع) بود

و تاریخ این موضوع را گواهی می دهد.

او در ادامه افزود: این شعری هم که ما

در نماز جمعه از شاهنامه خواندیم،

برخی آمدند نقد کردند که شما منبزه

را تحسین کردید درحالی که او از زنان

شاخص دربار توران و دختر پادشاه

دشمن ایران بوده است. بله، بنده

هم این را می دانم اما با نگاه رزینیانه

به این موضوع می توان درک کرد

که او وقتی می گوید «منبزه منم دخت

افراسیاب، برهنه ندیده رخم آفتاب».

نشان می دهد که مسئله حجاب

و عفت در فرهنگ ایرانی به قدری

مقبول و فراگیر بوده است که وقتی

شخصی همچون منبزه قرار بر تفاخر

داشته، به حجاب خود افتخار کرده

و ملاک مباحثات را با حجاب بودن

خود دانسته است.

● پاسخ به ۲ شبهه

یک حاشیه مهم از دیدار روز گذشته

امام جمعه مشهد با اعضای کارگروه